

MOCIÓ dels grups municipals d'ERC-JpT-AM i CUP-SP, de suport al banc d'ADN per les identificacions de les persones desaparegudes durant la guerra civil i durant la dictadura

ACORD:

L'ADN com a eina per la recuperació de la dignitat i la memòria històrica. Una iniciativa per identificar els desapareguts durant la guerra i la repressió. En el cas de Catalunya, es tracta de recollir ADN pur dels familiars dels desapareguts, per tal que quan s'obrin fosses relacionades amb les desaparicions forçades durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i es facin exhumacions de cossos es puguin identificar de forma ràpida i fiable.

El maig de 2010 el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya presentava a Barcelona la Llei de Memòria Històrica Catalana i les dues primeres exhumacions de fosses comunes fetes al país. No hi havia, però, cap pla definit pel que fa a la identificació de les persones desaparegudes. Aleshores, diversos familiars de persones desaparegudes van prendre consciència de la urgència de conservar el testimoni genètic dels familiars encara vius, cada cop més grans i amb risc de desaparèixer, per assegurar les futures comparatives de l'ADN i mantenir l'esperança de la identificació dels desaparegut. Actualment hi ha més de 344 fosses localitzades de les quals a dia d'avui només se'n han obert 3. D'altra banda, hi ha més de 4.600 famílies de tot el País que ja s'han donat d'alta al Cens Únic de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura que ha elaborat la Generalitat de Catalunya, amb la finalitat de recuperar les restes dels seus familiars. Val a dir, que aquestes xifres es podrien duplicar atès que es calcula que més de la meitat de famílies encara no s'han donat d'alta en aquest cens.

El departament de genètica forense de la Universitat de Barcelona van assumir el repte i es van posar a treballar en la creació d'un protocol rigorós, però senzill i barat alhora, per fixar les mostres familiars en un banc genètic. Era el juliol de 2012 i s'iniciava un procés que ja s'estava fent a d'altres països del món que han patit conflictes similars: <http://dom.cat/5br>.

El setembre de 2013, amb la inspecció en tota regla que els comissaris de l'ONU per les Desaparicions Forçades van fer a tot l'estat espanyol, des d'aquesta iniciativa es va forçar per part del Parlament de Catalunya una moció per posar a l'agenda del Govern el Banc d'ADN i la modificació de la Llei de Fosses. El 19 de desembre de 2013 se'n va aconseguir l'aprovació per una àmplia majoria on es recolzava la iniciativa del Banc d'ADN, la modificació de la Llei de Fosses i l'actualització del mapa de fosses.

El passat 22 de juny de 2014, el grup que impulsa el Banc d'ADN per als familiars desapareguts a la Guerra Civil va tancar la recollida de finançament pel projecte a través de Verkami. Amb el micromecenatge s'ha creat un material audiovisual, en forma de curt documental interactiu, per ajudar a fer entendre la necessitat d'aquesta eina genètica per a la identificació de persones desaparegudes.

A Torelló tenim un cas que ens exemplifica la necessitat de comptar amb un banc d'ADN. Després que el juliol de 2015 es desenterressin les restes popularment conegudes com les del "soldat del Puig", la comparació dels anàlisis d'ADN de la víctima i dels familiars que havien reclamat el cos van resultar negatives i això pot suposar que es tanqui per sempre la possibilitat d'identificar aquesta persona. Mentre no s'apliquin els manaments de l'ONU d'identificació sistemàtica i per tant es faci efectiva la modificació de la Llei de fosses actual que es va aprovar el 2013, correm el risc de negar la possibilitat que alguna de les 4.600 famílies amb parents desapareguts pugui creuar les seves dades amb el "soldat del Puig" i per tant recuperar el cos del seu familiar.

És per tot això que, el Ple de l'Ajuntament, per unanimitat, acorda:

PRIMER. Mostrar el suport institucional de l'Ajuntament de Torelló a la iniciativa del Banc d'ADN per a la futura identificació dels desapareguts a la Guerra Civil i la dictadura franquista, així com a altres iniciatives que es puguin dur a terme a Catalunya amb aquest mateix objectiu.

SEGON. Amb la voluntat que finalment les restes del "Soldat del Puig" puguin ser identificades, instar a la Generalitat de Catalunya a donar compliment a l'acord pres en la sessió núm. 23 del 19 de desembre de 2013 del Parlament de Catalunya, en la qual es va aprovar la moció 69/X sobre el compliment de les recomanacions de l'informe del Comitè contra les Desaparicions Forçades de les Nacions Unides del 13 de novembre de 2013.

TERCER. Prendre el compromís de difondre la iniciativa del Banc d'ADN als ciutadans i ciutadanes del municipi de Torelló amb, com a mínim les mesures:

- Organitzant una conferència informativa sobre la iniciativa i divulgar el material audiovisual i de difusió del Banc d'ADN.
- L'enviament d'una circular informativa sobre la iniciativa a les escoles i entitats de tot el municipi de Torelló.
- La col·locació d'un banner a la web municipal que faci enllaç amb el projecte del Banc d'ADN i altres relacionades amb les identificacions dels desapareguts.
- Donar La formació i informació pertinent als treballadors i treballadores de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà o que atenguin la ciutadania, en general, per tal que puguin informar verbalment i en paper d'aquesta iniciativa, i facilitar així que els familiars que tinguin desapareguts puguin fer-se la prova d'ADN que ha de servir per identificar els cossos de les fosses o altres que en un futur es puguin exhumar.

QUART. Informar d'aquest acord a la Presidència de la Generalitat de Catalunya, al departament d'Afers i Relacions Institucional i Exteriors i Transparència, al Consell Comarcal d'Osona, als Grups Parlamentaris del Parlament de Catalunya, i als impulsors del Banc d'ADN de Catalunya que gestiona les Desaparicions Forçades del període 1936-1977.